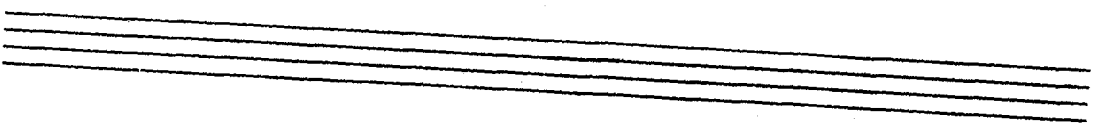

החוק בארצות ערב

3

לקט של חוקים וירידים

קובץ כ"א

בהוצאת
מספר דת
1 X 5
תשליל-1972

ת ר כ ן ה ע נ י נ י ם

ע ס ר ן

1. חוק הקרקעות רכישה לצורכי ציבור
(מס' 2 לשנת 1953)
1
2. חוק חיחום קרקעות, מדידתן ושומתן
(מס' 42 לשנת 1953)
12
3. חוק בעלי בתים ודיירים
(מס' 62 לשנת 1953)
21
4. חוק הפיקוח על הדרכים והשמירה עליהן
(מס' 51 לשנת 1938)
27

* * *

2. - פעולת חלוקת הקרקע הנעשית לאחר מכנון
חרשים רכישה ראשון ואף לא קיבל צורה סופית*
לעיל אינן משפיעות על זכות הממשלה, המועצה
העירונית או המועצה המקומית ברכישת רבע
מסה"כ של שטח הקרקע לפני החלוקה ללא תוצי
בהתאם להוראות סעיף (21) לחוק זה.

3. - על המקום, לאחר תום תקופת המודעה, להגיש בקשה
לממשלה בצירוף מפה של הקרקע העומדת להירכש.

4. - על המקום, בעת הגשת בקשתו, להוכיח את יכולתו
הכספית לבצע את המפעל בצורה המניחה את דעת
הממשלה.

החלטת הממשלה

4.1. - לממשלה, לאחר שנוכחה לדעת ביכולתו הכספית
של המקום ושוכנעה שמפעלו הוא לטובת האיכור
בהתאם להוראות חוק זה, להחליט:

- א. - לרכוש את בעלותה של הקרקע, או
- ב. - לרכוש את החזקה או את השמוש בקרקע
לתקופה מסוימת.
- ג. - לרכוש כל זכות שמוש באותה קרקע או
עליה או כל זכות אחרת בה או עליה, או
- ד. - להטיל כל זכות שמוש על אותה קרקע או
כל הגבלה אחרת על שמוש בכל זכות
הקשורה בבעלות על אותה קרקע.

2. - החלטת הממשלה לרכישת הקרקע חובה בפני
המלך לאישורו.

5. פרסום החלטת הממשלה בעתון
הממשלה בעתון - על המקום, לאחר שתקבל החלטת הממשלה את
האישור של המלך ותפורסם בעתון הרשמי, להגיש
אל פקיד הרישום אשר הקרקע הנרשמת נמצאת
בתחום סמכויותיו:-
1. - העתקים מההחלטה האמורה לפני מספר האנשים
שיש להודיע להם.

2. - רשימה בשמות בעלי הקרקע שצויינו ברישומי
לשכת רישום קרקעות או ברישומי שחרור
קרקעות ומבנים, אך ביחס לקרקע בלתי רשומה
ולא משוחררת תוגש רשימה בשמות בעלי זכות
התפיסה בה ומקומות מגוריהם.

6. מסירת ההחלטה הממשלה לבעלי הקרקע
 על פקיד הרישום למסור העתק מההחלטה לכל אחד מבעלי הקרקע או בעלי זכות התעיסה בה אשר שמותיהם מפורטים ברשימה.
7. פרסומה של הממשלה בהתאם לסעיף 5, ייחייב להוכחה חותמת שהמפעל אשר עבורו נרכשה הקרקע הוא מפעל לטובת הציבור.
8. מניעת פקיד הרישום מלעשות כל פעולה בקרקע העומדת להירכש לאחר הפירסום ההחלטה, בהתאם לסעיף המס, על המקום להגיש לפקיד רישום קרקעות העתק מרישום הקרקע אשר הוחלט לרכשה יחד עם הרישום בכיר ממנה, וזאת אם הקרקע העומדת להירכש רשומה בלשכת רשום קרקעות, ועל פקיד הרישום לציין סימן באותו רישום קרקע בספרי הרישום ולהימנע מלעשות כל פעולה לגבי אותה קרקע.
9. מ"מ בין המקום לבין בעל הקרקע
 על המקום, לאחר מסירת ההחלטה, בהתאם לסעיף 5, לשאת ולהח עם בעל הקרקע או עם כל אדם אחר שיש לו זכות חזקה בה ולבוא אתו לידי הסכם לקנייתה, להחזיר בה, להשחמש בה לחקופה מוגבלת או לרכישה כל זכות בה שהמפעל הייב.
10. אחריות המקום ובעל הקרקע לזכות בעל זכות בקרקע
 על בעל הקרקע, במקרה שישנם צדדים בענין עקב זכות טובת הנאה או חכירה, למסור את שמותיהם למקום חוך חקופה שלא תעלה על המישה עשר יום מיום שנמסרה לו ההחלטה הרבישה, אחרת יהיה הוא ולא אחר אחראי בפניהם לפיצויים אשר יידרשו על ידם. החוכרים ובעלי זכות טובת הנאה יהיו זכאים לתבוע מהמקום את הפיצויים אם היה ברשותם חוזה בתאריך קודם ליום מתן ההחלטה על הרכישה ובמקרה זה ייערכו הפיצויים באותה שיטה לפיה ייערכו הפיצויים המשתלמים לבעלי הקרקע.
11. מ"מ עם בלתי כשירים והתחלום לאפוסטרופוסים עליהם זכור
 במקרה רכישה קרקע בבעלות קטינים, בלתי שפויים בדעתם, נחונים לפסלות חוקית, נזדריס או הקדש אין לשאת ולתת ביחס אליה אלא אם היתה הממשלה-המקום ואין לאפוסטרופוסים, למנהלי נכסים, למנהלי הקדש לקבל את עונו הקרקע אשר יוסכם עליו במקרה זה או אחר יינתן לגביו פסק-דין אלא באישור מיוחד מבית הדין השרעי.

אך אם היתה הקרקע הקדש השולט תמורתה לקופת
ההקדש אם היה הקדש מוסלמי ולמוסד לו שיין .
ההקדש אם ההקדש הוא לעדה לא מוסלמית.

ההחזקה
המיידיית

12. 1. - על המקום, אם היתה קבלת הקרקע נחוצה
לשובת הציבור, להגיש בקשה נמרצת ל ממשלה,
ואם שוכנעה הממשלה שיטען סיבות המחייבות
שהמקום יחזיק בקרקע מיד תתן החלטת על
ההחזקה המיידיית ועל מסירת הקרקע למקום
מיד, ללא התחשבות בהליכים הנזכרים
בסעיפים (5, 6, 8, 9).

2. - על הממשלה, לפני מתן החלטת כזו, לצוות על
המקום, אם היה אחר מהממשלה, לשלם לקופת
האוצר כפקדון הפיצויים אשר הממשלה תחליט
בעתיד לשלם לבעל הקרקע לפי חוק זה, וכן
להורות לפקיד הרישום ולשני אנשים בעלי
נסיון, אשר יבחר בהם פקיד הרישום, לערוך
רשימה כדי להוכיח את סוג הבניינים, העצים
והדברים האחרים המחוברים לקרקע ושטחה
והמצב בו היא נמצאת, וזאת כדי להעזר ברשימה
האמורה בעת הערכת הפיצויים.

13. אם רכישת חלק מהקרקע מונעת מלהפיק תועלת מן
הקרקע בשלמותה החלק הנותר, או שוללת ממנו אור ואויר, על
המקום לרכוש את הקרקע בשלמותה אם ירצה בעליו
בכך.

14. אם מהעוררת מחלוקת בדבר זכות הקניין לכל קרקע
העומדת להירכש ייראו אלה שהקרקע רשומה בספרי
הרישום בשמם כבעלי הקרקע ואם הקרקע איננה
רשומה ייראו המהזיקים בה בזמן רכישתה כזכאים
לאותה קרקע בתנאי שדבר זה לא יפגע בזכותו של
כל אדם הרוצה להגיש משפט לאחר מכן נגד הנזכרים
והטוען בו כי הוא בעל זכות בקרקע ובפיצויים.

15. 1. - אם לא באו המקום ובעל הקרקע לידי הסכם על
סכום הפיצויים יהיה ראוי כל אחד מהם להגיש
בקשה לבית המשפט כדי לקבוע סכום זה.

2. - על בית-המשפט בהעריכו סכום הפיצויים שיש לשלם חמורת כל קרקע או כל זכות או טובת הנאה בה, להביא בחשבון כללים אלה:

א. שלא ישפיע בהערכתו צמי השכירות היות והרכישה נעשתה ללא הסכמת בעל הקרקע.

ב. לקחת בחשבון שווי הקרקעות הסמוכות לקרקע העומדת להירכש ואשר הן מסוגה בלי להתחשב בשווי המיוחד שיהיה לקרקע למטרות המקיים.

ג. לקחת בחשבון שווי הקרקע אותו סכום אשר ניתן לקבלו אם הקרקע נמכרה בפומבי בשוק לאדם הרוצה בקנייה, בתנאי שתעשה הערכת שווי הקרקע או הזכות או טובת הנאה בה באותו זמן בו פורסמה החלטת הממשלה בעתון הרשמי מבלי לקחת בחשבון כל השבחא או מבנים שהוקמו על הקרקע או שיוקמו עליה לאחר פירסום החלטת האמורה.

ד. בבוא בית-המשפט להעריך את דמי החכירה שיש לשלם בעד חכירת הקרקע יעריך דמי החכירה השנתיים לבעל הקרקע ויקח בחשבון שווי חכירתה מתאריך פירסום החלטת הממשלה על הרכישה.

ה. בעת הערכת הפיצויים שיש לשלם בתור נזיקין, עקב כל זכות שמוש או השלח סייג על שימוש בכל זכות הנוגעת לבעלות הקרקע, על בית-המשפט להעריך פיצויים אלה על יסוד הסכום אשר יופחת משווי הקרקע בהתאם לסעיפים הקטנים הקדומים בגלל זכות השמוש האמורה או השלח אותו סייג.

ו. אם הופחת עקב הרכישה שווי החלק אשר לא נרכש, יש להתחשב בהפחתה זו, בתנאי שלא יעלה הסכום, שיש להוסיפו בכל מקרה שהוא, על מחצית השווי המגיע לבעל הקרקע לפי הוראות סעיף זה.

ד. על בית-המשפט לקחת בחשבון גם כל נזק אשר נגרם או העלול להגרם לבעל הקרקע עקב הפרדת הקרקע שנרשמה מקרקע אחרת השייכת לו עקב השמוש בסמכויות הניתנות בחוק זה.

ח. בכפוף להוראות כל חוק הנוגע להבטחת החובות המהוזקות בשטרות להבטחת החוב, אין לעקל דמי פיצויים אם היו במקום קרקע או נכס שאסור לעקלם לפי החוק.

ט. בכפוף להוראות סעיף (17) לחוק זה יישולם הסכום המשתלם לנזגעים בדבר אלא לפי תעודה מאת פקיד הרישום המוכיחה שהקרקע אינה ערובה לחוב, ואם הייתה הקרקע ערובה לחוב יופקד הסכום בקופת האוצר.

16. בבוא בית-המשפט לדון בבקשת הערכת הפיצויים בעד קרקע שהוחלט על רכישה, לפי הוראות חוק זה לברר התביעות ולשמוע את הטענות הסותרות ביחס לאותה קרקע, אשר יגישן אדם הטוען שיש לו זכות או טובת הנאה בקרקע האמורה, ולפסוק בהן. תביעות סותרות

17. תשלום הפיצויים 1. - אם שולם הסכום לקופת-האוצר, בגלל העדר פניה מאת בעל הקרקע או עקב כל סיבה אחרת, יש לשמרו בקופת לחקופה של מיום מתן ההחלטה הסופית אלא בנסיבות שיהלגט בהן בית-המשפט לשלם את הסכום לפני תום השנה, וזאת כאילו המציא מבקש הפיצויים רישום מלכתחילה רישום קרקעות המעיד על בעלותו לקרקע או כל הוכחה אחרת המוכיחה את זכותו בדמי הפיצויים. תשלום הפיצויים או לזכאי לבית-המשפט או לזכאי

2. - תשלום הפיצויים או דמי החכירה לקופת האוצר או לאדם המגיעים לו, על יסוד החלטה

בית-המשפט, ייראה כמומר את המקום בצורה של משל מכל טענה המתייחסת לקרקע.

3. - תביעות הביטול ותביעות החזרת החזקה ויתר התביעות בעין אינן מעכבות הליכי הרכישה ולא מונעות את הוצאותיה. תישאר זכות התובעים בשווי בלבד.

18. 1. ** לאחר חלוטם הפיזיים לבעל הקרקע או לאוצר כפיקדון, הן אם חל הסכם על גובה הפיצוי או אם נעשה שומה בידיעת בית המשפט, תירשם הקרקע הנרכשת על שם המקום בצו ממנהל הקרקעות והמדידות

2. לא תירשם הקרקע אשר נרכשה לטובת דרכים ציבוריות אלא אם הראה הממסלה זאת לנהוג.

19. 1. המקום רשאי, בכל עת שייראה לו, להסתלק חלקית או בכלל מרכישה כל קרקע שתאורה אויין בהחלטה הניחנה על רכישה בהתאם לסעיף 4 וזאת בהודיע לאנשים שממוחיתה מצויינים ברישומי לשכת רשום קרקעות או ברישומי שחרור קרקעות ומבנים כבעלי הקרקע וכן האנשים אשר יש להם זכות או טובת הנאה בה וכל מי שהגיש תביעה לגביה. ועם פרסום מודעת ההסתלקות מהרכישה בעתון הרשמי תהיה הקרקע האמורה בלתי כפופה לאמור בהחלטה המתייחסת לרכישה והמקום יהיה פטור מכל התחייבות הנוגעת לקרקע, אך המקום אינו רשאי להסתלק חלקית או בכלל מרכישה קרקע אשר חזקה עליה והשתמש בה בדרך שהשפיעה על מצבה וציוניה.

2. אם הסתלק המקום חלקית או בכלל מרכישה קרקע בעלי אותה קרקע יהיו זכאים וכן

הסתלקות מרכישה

** היקון לפי הוק מס' 4 לשנת 1960.

כל אנשים אשר יש להם זכות או טובת הנאה בה, לקבל מהמקום את כל ההוצאות אשר נשאו בהן עם הפיצויים בעד הנזק שנגרם להם מהמת החליכים שננקטו בפעולת הרכישה או כחוצאה ממנה.

20. אם היה המקום אחר מהממשלה או מהמועצות העירוניות או מקומיות ושוכנע בית-המשפט, על יסוד החביעה שהגיש בעל הקרקע:

החזרת הקרקע לבעליה

1. - שהמקום לא החל בעבודה שחייב למפעל משך שלוש שנים מיום רישום הקרקע על שמו, ו-

2. - שהסיבות אשר מנעו את התחלת העבודה משך שלוש השנים האמורות אינן מספיקות וסבירות, או שהיה ביכולתו להתגבר עליהן יחליט בית-המשפט על החזרת אותה קרקע לבעליה לאחר שישלם את דמי הפיצויים אשר נרכשה בהם, והיה כי נגרם נזק לקרקע כחוצאה מהרכישה יפסוק בית-המשפט על תשלום פיצויים לבעל הקרקע בעד אותו הנזק וההוצאות.

21. 1. - אם נרכשה קרקע ע"י הממשלה, מועצה, עירונית או מועצה מקומית על פי חוק זה לצורך סליח דרך או הרחבתה יהיו דמי הפיצויים שיש לשלםם כתופים לבללים אלה.

2. - אם החלק הנרכש מהקרקע אינו עולה בשטחו על רבע מכלל שטח הקרקע אין לשלם פיצויים בעדו אלא אם הוכח שיגרם לבעל הקרקע נזק גדול אם לא ישולמו הפיצויים והממשלה זבאיה להחליט על מתן פצויים שתמצא לראוי לקבוע מתוך ההתשובות בכל נסיבות העניין.

3. - אם היו בקרקע הנרכשת מבנים, עצים או דברים אחרים המחוברים לה, יש לשלם את מלא שווי המבנים, העצים והדברים המחוברים לה. באם היה החלק הנרכש עולה בשטחו על רבע מכלל שטח הקרקע או שווה לו או פחות ממנו, דבר זה ייקבע לפי הערכת המומחים. ואם נתגלו חילוקי דעות בהערכת שווים יעריך אוחז ביה- המשכס על יסוד תביעה שיגישה אחד משני הצדדים.

4. - אם החלק הנרכש מהקרקע עולה בשטחו על רבע כלל שטח הקרקע יש לשלם פיצויים בעד השטח העולה על הרבע בחנאי שיובא בחשבון שווי הקרקע בשלמותה בעת ההערכה.

5. - אם נרכש רבע שטח הקרקע ללא פיצויים אין לרכוש לאחר מכן כל חלק מהנותר ללא פיצויים אפילו הועברה בעלות הקרקע.

6. - ברכישת קרקע על פי חוק זה למען הרחבת דרך להשוות את מידת הרחבת הדרך משני צדדיה אלא אם היה דבר זה גורם לשינוי הקו הישר של הדרך.

22. 1. - אם עלה שוויה של קרקע מחמת רכישתה, והיתה בתחום שיפוטה של עירייה או של מועצה מקומית, וזאת ביוצאה אל פני הדרך או בהרחבת הדרך אשר נמצאת בה, או בשל השבחת פני הדרך בכל צורה שהיא תהיה ראשית מועצת העירייה או מועצה המקומית להטיל מס-שבח על בעל הקרקע ששוויה עלה בדרך זו, מס-שבח שלא יעלה על רבע סכום העלייה הנ"ל וזו תהיה:

א. שהמועצה העירונית או מועצה המקומית תגיש בקשה לכך תוך שנה אחת מיום סיום העבודות אשר חייבו את העלייה בשווי.

ב. שהמועצה העירונית או מועצה המקומית
תשלם פיצויים בעד כל הקרקע או חלק
מימנה אשר נרמש להרחבת הדרך.

ג. שלא יעלה מס-שבה על סכום הפיצויים
שהוחלט לשלם.

2.- בסיום העבודות אשר גרמו להעלאת שווי
הקרקע תעריך המועצה העירונית או המועצה
המקומית את הסכום ההעלאה ותטיל על בעל
הקרקע לשלם מס-שבה במכתב שישלח אליו
בדואר רשום, ואם נתעוררו חילוקי דעות
ביחס להעלאה בשווי הקרקע וסכומה ולא באו
הצדדים לכלל הסכם בענין זה יכריע בית-
המשפט בשאלה על יסוד תביעה שיגישה אחד
משני הצדדים.

3.- יש לנכות את הסכום הפיצויים ממס השבה
המשולם על פי סעיף זה.

4.- מס-שבה המגיע מבעל הקרקע ישולם בארבעה
שיעורים שווים במשך ארבעה שנים, באם יפגור
בעל הקרקע בחשלומו אחד מהשיעורים אלה
תגבה ממנו בהתאם להוראות חוק גביית
מסי-עיריה.

ביטול 23.- בטלים הפקודות דלקמן:

1.- פקודת הרכישה לשנת 1931 על כל
חיקוניה (ירדניה)

2.- פקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור)
מס' 24 לשנת 1943 (פלשטינאית)

3.- פקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור)
חיקון מס' 34 לשנת 1946 (פלשטינאית)

4.- פקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור)
חיקון מס' 64 לשנת 1946 (פלשטינאית)

5. - כל פקודה או חוק אחרים, ירדנים או
פלשטינאים אשר הוצאו לפני הקיפה
חוק זה במידה והוראותיהם נוגדות
להוראות חוק זה.

24. ראש הממשלה, שרי הפנים, המשפטים והאוצר
ממונים על ביצוע הוראות חוק זה.

18/12/1952

עבדול רחמן
אל רשידאת

טולימאן עבדול
רזאך סוקאן

אברהים האשם

שר המשפטים
רוחי עבדול האדי

שר האוצר
מוסא נאדר

ראש השרים
תופיק אבר אל-הודא

שר הפנים
סעיד אלמופחי

מועצת הערצרים
לפי סעיף (31) לחוקה,
ועל-סמך ההלסת הסנס ובית-ההנבחרים;
מאשרת-בשם הוד מלכותו-את החוק דלקמן, ומצוה לפרטמו
ולהוסיפו לחוקי המדינה:

חוק תיחום הקרקעות, מדידתן ושומתן

חוק מס' (42) לשנת 1953

סעיף 1. - לחוק זה ייקרא "חוק תיחום הקרקעות, מדידתן ושומתן
לשנת 1953", והוא ייכנס לתוקפו עם פרסומו בעתון
הרשמי.

סעיף 2. - למונחים דלקמן, הבאים בחוק זה, יהיו הפירושים
שיוחדו להם ימטה, אלא אם מורה ההקשר אחרת:
"המנהל" - מנהל הקרקעות והמדידות;
"מושל המחוז" - מושל הבירה ומושל הנפה.

סעיף 3. - 1. - הנהלת תיחום הקרקעות, מדידתן ושומתן מוקנית
למנהל.

2. - "המטר" יהיה בשימוש בכל המידות, ושטחי הקרקעות
ייקבעו⁽¹⁾ בדונמים, בהושבת דונם לאלף מטרים
מרובעים.

(1) מעות דפוס במקור (הערת המתרגם)

סעיף 4. - המנהל או כל פקיד המורשה מטעמו רשאים להיכנס בלוייה העוזרים שיזקקו להם אל קרקע בלישהי, לשם ביצוע פעולה כלשהי הקשורה בתיחום, במדידה או בשומה להעמיד עליה או להציב בה אבן, ייזון, עמוד או סימן כלשהו מסימני המדידה ולחפור בה כדי לקבוע את הנזכר לעיל.

סעיף 5. - המנהל, או כל פקיד המורשה מטעמו, רשאים, בעת ביצוע המסימות הנזכרות בסעיף "4" לחוק זה, לדרוש מכל אדם אשר הוא בעל קרקע, מחזיק בה, מועסק בה, בעל אינטרס בה או אדם אשר ביכולתו לתת מידע על גבולותיה או שבידו ניירות הקשורים בגבולות:

1. - להופיע בפניו אישית או לשלוח בא-כוח, במועד

ובמקום אשר יקבעו לו.

2. - להצביע על גבולות הקרקע.

3. - להמציא את מידע שיידרש ממנו ביחס לתיחום, מדידה

או שומה.

4. - להציג מסמך כלשהו אשר בדעותו והנוגע לגבולות.

סעיף 6. - לא ישולמו שום פיצויים על נזק כלשהו שייגרם לאנשים הנזכרים בסעיף "5" לחוק זה כתוצאה מביצוע פעולה כלשהי מפעולות התיחום, המדידה או השומה.

סעיף 7. - המנהל או הפקיד המורשה מטעמו רשאים להצביע בעת עריכת הקירות על מנת להציג את המטרות המתבקשות בחוק זה, להוציא הזמנות, הודעות ופקודות שלפיהם

ידרשו הופעת אדם כלשהו או הצגת מסמך כלשהו שעשוי להיות הכרחי ולהוציא פקודות מעאר למי שאינו מציית לאמור בהזמנות, בהודעות ובפקודות דלעיל.

סעיף 8-1. לקשנקבעים גבולות יער מיערות המדינה, קרקע מקרקעותיה

או כפר מכפריה, ילרכבו המנהל או פקיד המורשה מטעמו פרטיכול אשר יחתמו עליו המוכתארים ומועצת הזקנים של הכפר את התיחום נוגע לו; היה לתיחום קשר לגבולות כפר או כפרים אחרים, ייחתם פרטיכול זה גם על-ידי המוכתארים ומועצת הזקנים של אותם כפרים, בהובחה לכך שנמסר לידיעתם על פעולות התיחום ועל סימני התיחום והמדידה שהועמדו.

2. המנהל יודיע למושל המחוז על סיום התיחום, וישלח

אליו הודעה כדי שיתלה אותה במקום בולט בכפר אשר בו בוצע התיחום ובכפרים השכנים לו, ובה יקרא לכל מי שמחנגד לתיחום זה להגיש את התנגדותו למושל המחוז בפרוטרוף תוך חודשיים מיום תליית מודעה זו; הלפה תקופה זו, ואיש לא הגיש התנגדות, ייחשב התיחום סופי.

סעיף 9-1. מושל המחוז ישלח את ההתנגדויות על התיחום אל המנהל

לבחינתן על-ידי ועדה המורכבת ממנו או ממי שהוא מסמך לכך ומאחד משופטי בית-המשפט לערעורים ואחד משופטי בית-המשפט המחוזי, אשר היער, הכפר או הקרקעות אשר תוחמו נמצאים בתחום שיפוטם.

2. וועדה זו תלך, כולה, אל מקום הגבולות אשר חולקים עליהם, חבדוק גבולות אלה, חזמין אם מועצות הזקנים חעיין בקפידה בניירות ובמסמכים, חבדוק את הראיות בין אם הן בכתב ובין בעל-פה, ולאחר מכן תוציא את החלטתה; החלטת הוועדה תהא סופית, בין אם התקבלה ברוב דעות ובין פה אחד.

3. המתנגד ישא בהוצאות נסיעת הוועדה הנזכרת אל המקום הגבולות אשר חולקים עליהם, הלוך וחזור; המנהל יעריך הוצאות אלה בשם הוועדה, וידרוש מהמתנגד לשלמן תוך תקופה סבירה לאוצר בצורת פקדון; חלפה אותה תקופה והמתנגד לא שילם הוצאות אלה, תיחשב התנגדותו בטלה והתיחום שהתנגד לו כסופי.

סעיף 10. - 1. לאחר קביעת גבולות כפר כלשהו או קרקע של המדינה, תרשם ההכנסה השנתית של הקרקע הנמצאת בגבולות אלה ותרשם; לשם ביצוע מטרת שומה זו, תחולק הקרקע למספר חלקות פרופורציונליות וההכנסה השנתית תושם לכל חלקה בנפרד.

2. כהכנסה שנתית תיחשב ההכנסה אשר מצפים שיפיק חקלאי המעבד את אדמתו בדרך טובה ומחאימה לפי כללי עבודת האדמה הנהוגים באזור השכן לאדמתו במשך שנה יכול ממוצעת.

3. למנהל הסמכות להוציא הוראות המפרטות את הדרכים שיש לנהוג לפיהן בעת ביצוע פעולות התיחום, המדידה והשומה.

סעיף 11-1. כל המתרשל בביצוע הפקודה המופנית אליו מן המנהל או הפקיד המורשה ממעמו, המעתיק ממקומו סימן תיחום או מדידה אשר הציבה מחלקת הקרקעות והמדידות, גורם לו נזק, מסלק או משמיד אותו, צפוי, לאחר שיורשע על ידי שופט שלום, לקנס שלא יעלה על עשרה דינארים או למאסר שלא יעלה על הודש אחד ולתשלום פיצויים על כל נזק אשר נבע מפעולתו.

2. שופטי השלום יפעלו לפי הפרטיבוליים שיערכו פקיד מחלקת הקרקעות והמדידות בענין העבירות הנדונות בסעיף הקטן הקודם, כל עוד לא הוכח זיכום.

סעיף 12-1. הועתק ממקום סימן תיחום או מדידה שהוצג בקרקע נגרה לו נזק, הוסר או הושמד, יהא בעל הקרקע אחראי להודיע על כך למושל המחוז מיד לכשיוודע לו הדבר.

2. הועתק ממקומו, הונסך או הושמד סימן תיחום אשר הוצב על גבול משותף בין שתי חלקות קרקע ויותר, או נגרה לו נזק, יהיו בעלי הקרקעות, אשר הסימן הוצב על הגבול המשותף ביניהם, אחראים להודיע על כך למושל המחוז מיד לכשיוודע להם הדבר.

3. הוצב הסימן באחד מיירות המדינה או בקרקע מקרקעותיה, יהיו מוכתארי הכפר או זקני השבט הקרובים ביותר לאותו יעד או לאותה קרקע אחראים להודיע על כך למושל המחוז מיד לכשיוודע להם הדבר.

4. כל המפר הוראות סעיף זה צפוי, לאחר שיורשע על-ידי שופט שלום לקנס שלא יעלה על חמישה דינארים.

סעיף 13. - 1. לאחר שהימסר ההודעה למושל המחוז, ילך הוא או אדם המורשה מטעמו, אל אותו מקום ויערוך חקירה; התאפשר גילוי העברייין, יביאו, עם נירות החקירה אל שופט השלום למשפט ולהטלת עונש נגדו לפי סעיף (11) לחוק זה; לא התאפשר גילוי העברייין, יוגש דין וחשבון על המקרה למועצה המנהלית או לוועדה המורכבת ממושל המחוז, מהחשב ומהרושם במחוזות ובנפות אשר אין בהם מועצה מנהלית; המועצה או הועדה זכאיות לראות את תושבי הכפר או בני השבט, אשר בקרקעותיהם נמצא אותו סימן, כאחראים להעתיקו ממקומו, הסרתו, השמדתו, חבלה בו או גרימת נזקלו, ולהחליט לחייבם בתשלום הוצאות תיקונו או החלפתו ולהטיל עליהם קנס שלא יעלה על (50) דינאר; בעת קביעת שיעור קנס זה, יש להתחשב במצב התושבים הנזכרים ובנסיבות המקרה, ובלבד שההחלטה על הטלת הקנס, אם הקנס עולה על עשרה דינארים, לא תבוצע אלא לאחר אישורה על-ידי מועצת השרים.

2. לא נמצא סימן התיחום או המדידה בקרקעות כפר או שבט, יהיו תושבי הכפר או השבט הקרובים ביותר לאותו סימן אחראים, והם צפויים לעונש שנקבע בסעיף הקטן הקודם.

3. הוטל קנס על תושבי כפר או בני שבט לפי הוראות סעיף זה, יהיו כל הנזכרים מתושבי הכפר או מבני השבט, אשר גילם אינו למטה משמונה עשרה שנה, אחראים לתשלום קנס זה במאוחד ובמיוחד.

4. הועתק ממקומו, הוסר או הושמד סימן מדידה אשר הוצב בקרקע, בעת או לאחר פעולות הסדר הקרקעות לפי חוק הסדר הקרקעות, והגיעה הודעה על כך למושל המחוז, יבוא מושל המחוז או הפקיד המורשה מטעמו אל חלקת הקרקע הנזכרת ויערוך חקירות; התאפשר גילוי העביריין, יביאו עם ניירות החקירה אל שופט השלום למשפט, ולהטלה העונש נגדו לפי הוראות סעיף (11) לחוק זה; לא התאפשר גילוי, יגיש דיין-וחשבון על המקרה למועצה המנהלית או לוועדה המורכבת ממושל המחוז, מהחשב ומהרושם במחוזות ובנפות אשר אין בהם מועצה מנהלית; המועצה או הוועדה רשאיות לראות את בעל הקרקע אשר אבד בה אותו סימן, או את בעלי הקרקעות השכנות לה, אם היה הסימן על גבול משותף, כאחראים על העתקתו ממקומו, הסרתו, השמדתו חבלה בו או גרימת נזק לו, להחליט להייבם בחשלוט

הוצאות תיקונו או החלפתו, ולהטיל על בעל הקרקע אשר
בה נמצא הסימן קנס שלא יעלה על חמישה דינארים
או להטיל על בעלי הקרקעות, אשר להן גבול משותף
עם בעל הקרקע אשר בה נמצא הסימן שהועתק ממקומו
הוסר, הושמד, נחבל או נגרם לו נזק, קנס שלא יעלה על
חמישה-עשר דינאר.

סעיף 14. - הוראות חוק זה אינן חלות על כל סימן תיחום או
מדידה אשר יוכח כי אבד, הוסר, נחבל או הושמד כתוצאה
מגורמי טבע.

סעיף 15. - הקנסות שיוטלו לפי הוראות חוק זה, ייגבו לפי הוראות
חוק גביית הכספים הממשלתיים.

סעיף 16. - בטלים החוקים דלקמן:

1. - חוק תיחום הקרקעות, מדידתן ושומתן לשנת 1930
"הירדני", שפורסם בגיליון 287 לעתון הרשמי,
וכל התיקונים שהלו בו.

2. - כל חיקוק ירדני או פלשתינאי אחר שהוצא לפני
חקיקת חוק זה, במידה וחיקוקים אלה עומדים
בסתירה להוראות חוק זה.

סעיף 17. - ראש הממשלה ושרי הפנים, המשפטים והאוצר ממונים
על ביצוע הוראות חוק זה.

27.1.1953

עבד אלרחמן אלרשידאת סלימאן עבד אלרזאק סוקאן

אבראהים האשם

רוחי עבד אלהאדי
שר המשפטים

רוחי עבד אלהאדי
שר האוצר בפועל

חופיק אבו אלהדי
ראש הממשלה.

סעיד אלמפחי
שר הפנים

מועצת העוֹצָרִים

עפ"י כע"ף 31 מהחוקה

ועל סמך החלטה הסינט ובית הנבחרים

מאשרת - במקום הוד מלכותו המלך -

את החוק הבא להלן ומצווים על הוצאתו והוספתו לחוקי הממלכה.

חוק בעלי בתים ודיירים *

חוק מס' 62. לשנת 1953

1. - לחוק זה יקרא (חוק בעלי בית ודיירים, 1953) ויכנס לתקפו מיום פרסומו בעתון הרשמי.

2. - הוראות חוק זה יהולו על כל בית בכל אזור מאזורי העיריות או מועצות המקומיות.

3. - לפונחים ולמלים המופיעים בחוק זה יהיו הפירושים המיוחדים להם להלן, אלא אם ענין הכתוב יחייב אחרת:
" בתים " - בתי עסק ובתי מגורים,
" בעל בית " - אדם שברשותו בית וכל אדם אשר יש לו חלק בו וכן בא כוח נוהגי (וכל עורפי)
וכל אדם אחר אשר הבעלות עוברת אליו
מהבעל המקורי.

" דייר " - אדם החופש בית בהסכמתו של בעל הבית או בהסכמתו של בא כוחו - לפי הנוהג - או בהסכמת הבעל בהיותו אפוטרופוס על האשה או כל אדם

* פורסם בעתון הרשמי מס' 1140 מיום 16/4/1953

אחר אשר השכירות עוברת אליו מהדייר הראשי.

" דייר משנה " - אדם התופש בית או חלק ממנו שבשכירותו של אדם אחר.

" דמי שכירות " - דמי השכירות המוסמכים בין בעל הבית

לבין הדייר או דמי השכירות שנקבעו

או שייקבעו ע"י ועדות בשכירות בהתאם

להוק בעלי בתים ודיירים הקודם על פי

הביעה שהוגשה לפני תחילת הוראות

חוק זה.

4. - 1. לא יוציא בית משפט או הממונה על ההוצאה לפועל פסק-דין

או צו לפינוי דייר מבית כלשהו להוציא סיום תקופת חוזה

השכירות אלא במקרים כדלקמן:

** א. או הדייר פיגר בתשלום דמי השכירות המשתלמים לפי החוק

או לא מילא אחרי תנאי מתנאי חוזה השכירות ולא שילם

דמי השכירות או לא מילא אחרי התנאים תוך 30 יום מיום

שנמסרה לו דרישה לכך מאת בעל הבית באמצעות נוטריון.

ב. אם הדייר גרם נזק לבית ביודעים או הירשה ביודעים

לגרום נזק לבית.

ג. אם הדייר השתמש בבית או החיר להשתמש בו למטרה

שלא כדין.

** תיקון לפי חוק מס' 7 לינת 1958.

ד. אם השכיר הדייר, ללא הסכמת בעל הבית בכתב, הבית או חלק ממנו, או אם פינה אותו לטובת אדם אחר שאינו בעל בית, או הרשה להשתמש בו ע"י שותף, שותפות או חברה או אם השאירו ריק לתקופה העולה על 6 חדשים.

ה. אם בעל הבית אינו מחזיק בית באזור הנידון וביקש לתפוש את ביתו אישית ושוכנע בית המשפט או השופט או שופט בית המשפט הממונה על ההוצאה לפועל שישנו מקום אחר שניתן לדייר להשתמש בו באופן סביר למטרה אשר הבית שימש לה ושאפשר להשיגו כמעט באותם התנאים שהיו לגבי הבית האמור.

אבל חוק זה אינו מחיר לאדם שנהיה לבעל בית מכוח דרישת בית אשר היה בתפישתו של הדייר בעת הרכישה לפנותו ממנו.

ו. אם מעל הבית אומר לבצע שינויים או בניה יסודית בבית או בבנין שהבית מהווה חלק ממנו בצורה המשפיעה על הבית, בתנאי שינוי זה או בניה זו חיוניים ובעל הבית קיבל את הרשיון המתאים לכך ומסר לדייר הודעה בכתב על פינוי הבית ששה חדשים מראש. תנאי הוא בכל המקרים הנזכרים בפסקאות סעיף זה מ- (א) עד (ו) שאם הוצא פסק דין או צו כזה ולא בוצע פסק הדין או הצו לפני תחילת חוק זה רשאי בית המשפט או השופט או שופט בית משפט השלום או ממונה על ההוצאה לפועל אשר הוציא את פסק הדין או הצו, האם לדעתו שאוהו פסק דין או צו לא היה ניתן לו היה חוק זה בחוקף בעת

הינתנו, לבטל או לשנות פסק הדין או צו האמור בצורה
שימצאה למתאימה לביצוע ממרות חוק זה.

ז. אם הקים הדייר על קרקע השייכה לו בית מתאים לעסקיו
המסחריים או למגוריו.

2. - אם השיג בעל הבית פסק-דין או צו פינוי בשל אחת מהסיבות
הנזכרות בפסקאות (ד) או (ה) או (ו) לסעיף קטן (1)
לסעיף זה והוכח לאחר מכן לבית המשפט שפסק הדין או הצו
ניתן כתוצאה מפתאים כוזבים או העלמת עובדות יסודיות,
בית המשפט רשאי להורות לבעל הבית לשלם לדייר הקודם
הסכום שיראהו מספיק לפצותו על הנזק או ההפסד שנגרמו לו
בשל אותו פסק-דין או צו, כן רשאי בית המשפט נוסף לזאת
להחזיר את הדייר לבית.

3. - אם המשיך דייר מכוח סעיף זה להשתמש בבית לאחר תוך תקופת
חווה השכירות יחול החוזה האמור על הנאיו על תקופת שימוש
זו במידה שיהיו מתאימים לה. במקרה ואופן תשלום דמי השכירות
אינו מצוין בחוזה השכירות האמור ישולמו דמי השכירות
חודשית, בסוף כל חודש.

4. - כאשר יועבר פקיד ממרכז למשנהו לצמיתות, הפקיד הבא תחתיו
יכול לתפוס את הבית שהיה מתגורר בו הפקיד הקודם במקרה
ופינה אותו זאת באותם התנאים אשר היו בין המשכיר לבין
הפקיד הקודם.

5. - אם עשה המשכיר או הורה לעשות פעולה שתכליתה להציק לדייר או ללחוץ עליו לפינוי הבית או הגדלת דמי השכירות (כגון סתימת הביוב או דרכי שליטת העשן המיועדים לשימוש הבית או אם השהית דבר מהדברים שהיו בבית בעת שכירתו) יהיה הדייר רשאי לחקן מה שקלקל המשכיר ולנכות את הוצאות החיקון מדמי השכירות בתנאי שיודיע על כך באמצעות נוטריון ויעברו 10 ימים מיום מסירת ההודעה.

6. - חוקים אלה בטלים:

1. - פקודת הצבלת שכר הדירה (דירות) הפלסטינאית מס' 44, 1940 על כל חיקוניה והתקנות שהוצאו לפיה.
 2. - פקודת הגבלת שכר דירה (בתי עסק) פלסטינאית מס' 6, 1941 על כל חיקוניה והתקנות שהוצאו לפיה.
 3. - חוק בעלי בתים ודיירים, ירדני מס' 26, 1943 על כל חיקוניה והתקנות שהוצאו לפיו.
 4. - כל חקיקה ירדנית או פלסטינאית הנוגדת הוראות חוק זה - בטלה ומבוטלת.
- ביטול חוקים אלה אינו משפיע על חוקי כל הליך או פסק דין שניתן לפיהם לפני תחילת חוק זה. בתנאי יסייג זה אינו מונע מכל ועדת שכירות או בית דין לשכירות או כל גוף אחר, שהוקנתה לו סמכות ליישב סכסוכים הנובעים מהשכירות, לקבוע דמי שכירות יסודיים בתביעות אלה הוגשות בפניהם לפני תחילת הוראות חוק זה.

7. - ראש הממשלה ושר המשפטים ממונים על ביצוע הוראות

חוק זה.

6/4/1953

סולימאן עבדול

רוזאק טוקאן

עבדול רחמן

אל-רשידאת

אברתים האשם

ראש השרים

טופיק אבו אל הודא

שר המשפטים

רוחי עבדול האדי

חוק הפיקוח על הדרכים והשמירה עליהן*

אנו עבדולה בן אל-חוסייך
נסיך עבר הירדן, בהתאם
לסעיף (19) מהקונסטוטוציה,
ועפ"י החלטת בית המחוקקים
בישיבתו שנערכה בתאריך 27.1.1938,
הננו מאשרים את החוק הבא
ומצווים בהוצאתו :

(חוק מספר 51 משנת 1938)

סעיף 1 - חוק זה ייקרא (חוק הדרכים) וייכנס לחוקפו
כעבור חודש מיום פירסומו בעיתון הרשמי.

סעיף 2 - בחוק זה יהא לביטויים ולמונחים הבאים את
הפירושים המאוזכרים על ידם מלבד אם ענין
הכתוב מחייב פירוש אחר :-

א - במילה (דרך) - כוללת כל חלק מדרך שיועדה
לתעבורה בין אם היחה סלולה ובין שלא היחה
סלולה.

ב - החלק הבלתי סלול משני צדדי הדרך (באנקיט).

ג - התעלות הגובלות בדרך.

ד - כל הגשרים והמעברים ומה ששייך להם כגון
עמודים, יסודות, קירות תומכים וכדומה.

ה - שני צדדי הדרך בין אם היו קיימים על שטח
המילוי אם החצוב.

ו - הקרקע המשתרעת עד לשבעים וחמש סנטימטרים
מהגבול החיצוני של תעלת הדרך, במידה והיחה
הדרך גובלת בתעלה; במידה ולא היחה גובלת

*חוק זה פורסם בע.ר. מס' 590 מיום 1.3.1938, (עמ' 151)

בתעלה, תימדד משולי בסיס המילוי התחתון או מהצד העליון של החתך ותכלול גם אותם חלקים מהדרכים שהופנתה מהן התעבורה באופן תמידי, מלבד אם היו באופן חלקי בבעלות בני אדם כלשהם.

המילה (דרך) פירושה - הדרכים הציבוריות בין אם היו סלולות ובין שלא היו סלולות ואשר נמצאות מחוץ לאיזורים העירוניים או בתחומם במידה והיו מוחזקים על ידי הנהלת העבודות הציבוריות, הן בצורה כללית והן בצורה חלקית.

המילה (השגת גבול) - פירושה - כל מעשה העלול לעכב את התעבורה בחלק כלשהוא מהדרך, או ההופך אותה לבלתי מתאימה לשמש את המסרה שלמענה נסללה, או המשחית את הדרך, אפילו אם לא התכוון או לא חפץ בכך האדם האחראי ולכן אם התמוטט קיר על דרך, או התקלקל רכב בה, באופן המעכב את התעבורה, יש לראות כי נעשתה השגת גבול, כמו כן סיפוח כל חלק מהדרך לכל קרקע סמוכה, או השימוש בה לכל מטרה שלא למענה נסללה הדרך, ייחשב כהשגת גבול, המעשים הבאים ייחשבו במיוחד כהשגת גבול :-

1 - השימוש בתעלות הדרך להשקאת אדמות, או להנחת צינורות, או לחפירת תעלות, בצד הדרך בה, תחתה ומעליה או על כל חלק ממנה או בה, תחתה או עליה אלא אם נתקבלה הסכמתו של מהנדס העבודות הציבוריות - בכתב - ובוצעו בדיוק כל התנאים שנקבעו ע"י המהנדס הנזכר; אם נמוע המהנדס מלהסכים לכך יש לפנות לממונה על המחוז שהוא רשאי להכריע בעניין.

2 - הוספת חול, אבנים או חומרים אחרים, אשר עלולים לעכב את התעבורה בכל חלק מהדרך, או השחתת הדרך או שיחוק אותו חלק מלשמש את המסרה שלמענה נסללה.

3 - עצירה או עיכוב של זרימת המים בתעלות, אשר מהוות חלק מהדרך אפילו אם עצירה או עיכוב כזה נגרמו מעבודות שבוצעו בנכסים פרטיים.

סעיף 3 - על מנת לפקח על התעבורה בכל חלק מהדרך הנמצאת בחיקון, או על מנת להוציא הוראות לכך או להפסיק את התנועה לתקופה קצרה, תואצל למהנדס העבודות הציבוריות סמכויות רשות הרישוי כפי שאוזכרה בחוק התעבורה בדרכים.

סעיף 4 - המשיג גבול בדרך, יהיה מוטל עליו, לפי צו משופט שלום, להסיר את השגת הגבול בתוך תקופה שיקבענה, וכן בחיקון הנזק שנגרם מהשגת הגבול או בהבטחת ההוצאות ששולמו על ידי מינהלת העבודות הציבוריות לשם ביצוע עבודה זו במקומו של משיג הגבול.

הוצאות אלה כוללות את שכר הפועלים, הוצאות נסיעתם והפיקוח עליהם הוצאות החומרים הנצרכים, הוצאות השגחה, ההוצאות היום יומיות והוצאות נסיעה המשולמות לפקידי משרד העבודות הציבוריות, וכל יתר ההוצאות האחרות אשר תחול על המשרד הנזכר לעיל בנוסף למה שנוזכר. יהא משיג הגבול צפוי לעונש מאסר לתקופה שלא תעלה על חודש אחד או לקנס שלא יעלה על עשרים לירות פלשתינאיות, או בשני העונשים גם יחד, מלבד אם השגת הגבול נעשתה שלא בזדון.

סעיף 5 - למהנדס העבודות הציבוריות תהא הזכות לנקוט בצעדים לשם הסרת כל השגת גבול וחיקון כל נזק שנבע ממנה, לפני שיעביר את העניין לשופט השלום, ורשאי הוא, גם לאחר הסרת השגת הגבול או לאחר חיקון הנזק, לפנות לשופט השלום בבקשה לגבות את הוצאות ההליכים הללו מאת האדם האחראי להשגת הגבול, ובאופן שאוזכר בסעיף הקודם; המהנדס הנ"ל לא יהא אחראי כלפי משיג הגבול עבור כל נזק העלול להיגרם לנכסיו, באופן סביר, כתוצאה מהסרת השגת הגבול. האמורה באופן הנזכר לעיל.

סעיף 6 - מהנדס העבודות הציבוריות רשאי, בכל מקרה, להסכים על ביצוע כל עבודה הנחשבת, פרט לאותה עבודה, כהשגת גבול, וכן לדרוש מאת האדם, אשר לשזבתו מבוצעת העבודה, להפקיד בקופת האוצר את הסכום אשר יראהו כהולם לכיסוי הוצאות ביצוע העבודה.

הנזכרת-על ידי משרד העבודות הציבוריות-או כבטחון
לביצוע אותה עבודה על ידי אותו אדם, בהתאם לתנאים
אשר יאשרם המהנדס הנזכר לעיל.

סעיף 7 - בכל המקרים ייחשבו האנשים - אשר השיגו בפועל
את הגבול, או אשר נצטוו או נרמזו להם להשיג את
הגבול - אחראים במשותף ובנפרד על כל סכום שהוצא
כדי להסיר את הנזק שנגרם מהשגת הגבול הנזכרת,
במידה והייתה השגת הגבול מהווה עבירה פלילית,
הם יהיו צפויים לעונש בהתאם להוראות חוק זה או
לפי כל חוק אחר; במידה ונעשתה השגת הגבול מטעמה
של חברה כלשהיא, תהיה אותה חברה צפויה לתשלום
כל ההוצאות והקנס ובנוסף לכך יהיו האנשים שהשיגו
את הגבול, מטעם החברה, צפויים לתשלום ההוצאות
והקנס.

(עבדאללה)

יום 16 די אל-חוג'ה שנת 1356
17 לפברואר 1938

ראש השרים

אבראהים

אנו על תוספת הרצון מלך הממלכה הירדנית ההאשמית
ע"כ סעיף 31 מחוקקת
נכ"מ החלטת המנכ"ס,
אנו בארץ אר החוק ומצורף על הצאתו והוספתו לחוקי הממלכה:

חוק מס' 29 לשנת 1957
חוק (תיקון) חוק הפיקוח על הדרכים והשמירה עליהן*

סעיף 1. חוק זה ייקרא " חוק תיקון לחוק הפיקוח על הדרכים
והשמירה עליהן לשנת 1957" וייקרא יחד עם חוק הפיקוח
על הדרכים והשמירה עליהן מס' 51 לשנת 1938, להלן החוק
העיקרי, כחוק אחד וייכנס לתוקפו ביום פרסומו בעתון
הרשמי.

סעיף 2. החוק המקורי יתוקן ע"י הוספת הסעיפים הבאים:
לאחר סעיף 7:
"סעיף 8 (1) - דרכי הממלכה יהולקו לשלש הסוגים הבאים:
א. דרכי הממלכה הציבוריות (הראשיות)
שלא יעלה רוחבן על 40 מ' מחוץ לערים
ו-30 מ' בפנים הערים אשר מחיצתן
היא מחצית הדרך הקיימת.

ב. דרכי המחוזות (המשניות) לא יעלה
רוחבן על 30 מ' מחוץ לערים ו-20
מ' בתוך הערים אשר מחציתן היא
מחצית הדרך הקיימת.

ג. דרכי הכפרים (הקלאיות) אשר יעלה רוחבן
על 20 מ' מחוץ לכפרים ו-15 מ' בתוך
הכפרים, אשר מחציתן היא מחצית הדרך
הקיימת.

(2) - הדרך חלול אם אותם החלקים מהדרך אשר
החנוקה בהם הוסחה בצורה חמידית אלא
אם הם נרמשו ע"י אנשים באופן חוקי.

"סעיף 9 - מועצת הערים תקבע את הדרכים הציבוריות
דרכי המחוזות והכפרים וכן רוחב כל אחת

* פרסום ע.ר. מס' 1365 מיום 16.1.58 עמ' 24.

מהן על - כי המלצת שר העבודות הציבוריות".

סעיף 3. חוק חקוקן לחוק הפיקוח על הדרכים והשמירה עליהן מס' 31 לשנת 1949 בטל.

סעיף 4. ראש השרים ושר הפנים והעבודות הציבוריות מסונים על ביצוע הוראות חוק זה.

25.12.1957

אל חוסיין בן סלאל

שר העבודות הציבוריות
סלים אל באיט

שר הפנים
פלאה אל מדאדה

ראש השרים
אברהים האשם

* * *

טוענת השרים החליטה על מהן הסכמתה לתכנית רשת הדרכים הראשיות והמשניות ודרכי התיירות בממלכה, כפי שהובאו בדו"ח הועדה שהוקמה למטרה זו לפני הצורה הבאה:

סוג הדרכים*

בהתאם לחוק המתקן את חוק דרכים והשמירה עליהן מספר 29 לשנת 1957 וע"פ המלצות ועדת התעבורה החמידית שעל יד מועצה הליגה הערבית הקשורה ברשת הכבישים הערביים ואשר, קבלה אישור מס' לה הממלכה הירדנית ההגנתית וכן על סמך המחקרי הקשורים בסדר התעבורה בדרכים והגורמים הכלכליים היזומים בעת אנו משיגים על כוונת דרכים ממלכת הירדנית ההגנתית כפי שמפורט במה על

* פורסם בע"ד מס' 1710 מיום 25.9.1963 עמ' 1284

ציון הנקודות הבאות:

א. המספר הסיידורי שניתן לדרכים אינו אלא ציון של הדרך כפי שהוא נקוב בתרשימים המצורפים.

ב. סווג זה של הדרכים לא ייחשב סופי כי אם הוא כפוף לתיקונים, אם יהיה צורך בכך, בהתאם לנוהלים ולחוקים הניתנים למטרה זו.

ג. אשור סווג הדרכים בממלכה יהיו לו השלכות על פעולות נוספות רבות כגון מחקרים ותוכניות לפעולות הביצוע וההגנה על הדרכים.

1. דרכי הממלכה הציבוריות (הראשיות): הדרכים הבינלאומיות הערביות:

1. דרך הגבולות העיראקיים - אל מפרק-אל זרקא- עמאן- נאעור-ירושלים.
2. דרך אל מפרק-ג'רש-ענג'רה-כפר נג'ה-כרימה-שכס.
3. דרך אל מפרק-ארבד-מעאד-כרימה-שונה נמרין- מפרק אל כפרין (דרך עמאן-נאעור-ירושלים).
4. דרך הגבולות הסוריים- אלרמחא-ג'רש- צוילח- אל ג'ביחה- עמאן- אם אל עמד (צומת הדרך המדברית)- אלקטראנה- מעאן- אל עקבה- אל מדורה.
5. דרך שכס- ירושלים- בית לחם- חברון.
6. דרך אל קטראנה- אל כרכ- ע'ור- א צאפי- כיר מז'כור- אל-עקבה.
7. דרך צוילח- מפרקואדי א סיר- מפרק נאעור (דרך עמאן נאעור).
8. דרך צוילח- א רציפה.
9. אם אל עמד (צמת הדרך המדברית- נאעור).
10. עמאן- מפרק ואדי א סיר.
11. אם אל חיראן- מפרק אם אל חיראן (דרך עמאן-נאעור).

2. דרכים מחוזיות (משניות)

1. דרך אם אל עמד (צומת הדרך המדברית) מאדבא- אל כרכ- א ספילה- אל שובק- ואדי מוסה- צמת דרך ואדי מוסה (דרך עמאן - ראס א נקב).

2. דרך ארבוד- עג'לון- ענג'רה.
3. דרך ארבוד- אל חצן- א זניה- א סחנה- א זרקא.
4. דרך ארבוד- אם קיס- אל חמה.
5. דרך ג'רש- סוף- עבין- מפרק עג'לון (דרך ארבוד-עג'לון)
6. דרך מפרק אשתיפינא - באעון- דיר אבי סעיד.
7. דרך מפרק כפר יובא (דרך ארבוד, מעאד, דיר אבי סעיד-אל ע'ור)
8. דרך מפרק אל מקארן - אל מקארן.
9. דרך א רמת'א- טרא- א שג'רה- עמראוה- ד'ניבה.
10. דרך ג'רש- אל מג'דל- א רמאן- דרך צוילח- ג'רש.
11. דרך מעאד- אל עדסיה- מפרק אל חמה.
12. דרך צוילח- א סלט- א שונה- יריחו- מפרק א נבי מוסה.
13. דרך מפרק אל עארצ'ה (דרך צוילח- א סלט) מח'פר אל עארצ'ה (דרך כרימה- א שונה).
14. דרך מפרק אם א דנאניר (דרך צוילח- ג'רש) -א דנאניר-א רמימין- אם ג'וזה- א סלט.
15. דרך מפרק אל פחיץ- אל פחיץ- מאחץ- ואדי א סיר- מרבע מפרק ואדי א סיר.
16. דרך סחאב- סחאב- אל מוקר- קצר אל ח'ראנה- קצר עמרה- אל אזרק.
17. דרך מאדבא- מאעין.
18. דרך לב- עטרוז- מכאור- חמאמאח מאעין.
19. דרך ג'רוף א דראויש- צמח דרך אל ג'רוף (דרך אל כרכ- א טפילה).
20. דרך א שובק- עניזה.
21. דרך איל- א צדקה- אדלאע'ה- ע'רנדל.
22. דרך א צדקה אל מריפה- מפרק אבו אל לסן-(דרך מעאן- ראם א נקב).
23. דרך מפרק דאמיה (דרך כרימה- א שונה) גשר דאמיה- דרך כפר נג'ה שכס.
24. דרך מפרק אל ג'פתליק - אל ג'פתליק- יריחו.
25. דרך מפרק טובאס- קבאטיה- מפרק קבאטיה.
26. דרך שכס.
27. דרך ג'נין- דיר שרף.
28. דרך מפרק עראבה (דרך ג'נין- קבאטיה)- יעבד- עאנין- הענק- ג'נין.
29. דרך טול כרם- דיר אל ע'צון- פראסיין- מפרק יעבד.
30. דרך שכס קלקיליה.
31. דרך מפרק חוארה- בדיא- מסחה.

32. דרך טול כרם- עזון- מסחה- אל לבן- עאבוד- דיר גזאם- ביר זית- מפרק ביר זית (דרך ירושלים- שכם).
33. דרך דיר נט'אס- ח'רבתא- מפרק ביר סירא- בית עור אל פוקא- מפרק עין עריך- ראמלה.
34. דרך מפרק יריחו - (עין א סלטאן- דיר ג'ריר- דרך ירושלים שכם).
35. דרך מפרק ים המלח- ים המלח.
36. דרך משולש יריחו- (דרך יריחו ירושלים העתיקה) דרך עמאן החדשה.
37. דרך חברון- א ט'אהרה- קו שביחת הנשק.
38. דרך חברון- חרקומיא- מפרק אדנה.
39. דרך מפרק אלו'צר- חוסאן- נהאלין- אלג'בעה- צוריף-
40. דרך מפרק בית אמר- צוריף.
41. דרך חברון- יטא-א סמוע.
42. דרך אל ג'יזה- אלמשתא- אל מוקר.
43. דרך מפרק בית זקוק הנפט (דרך אזרקא אל מפרק) - בית זקוק הנפט.
44. דרך מאדבא- חסבאן- נאעור.

3. דרכי התיירות:

1. דרך מאדבה- ציאע'ה.
2. דרך מפרק אל מח'יט- אל מח'יט.
3. דרך עג'לון- קלעה א רב'א.
4. דרך ג'רש- אל ברכתין.
5. דרך ים המלח- קמראן.
6. דרך אל משארע- טבקה פחל.
7. דרך יריחו- אל מע'טס- גשר הירדן.
8. דרך מפרק ואדי קלט- יריחו.
9. דרך סבטטיה- העתיקות.

* * *